GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 10.

W NIEDZIELĘ DNIA 3. LUTEGO 1799.

Z Krakowa d. 3. Lutego.

Udzielamy publiczności stopnie zimna od dnia 24 grudnia 1798 do d. 30 stycznia teraźnieyszego roku, wypisane z protokułu obserwacyy metereologicznych, czynionych w obserwatoryum Szkoły głowney.

Stopnie zimna w Krakowie: Pod punktem Lodu na Thermometrze Reaumura. (Liczby za punktem znaczą części dziesiętne stopnia.)

Rok	*Dzień miesiąca.*	*Stopień zimna.*
1798	24 Grudnia	17. 6
	25	19. 2
	26	14. 2
	27	14. 6
1799	2 Stycznia	10.
	11	14. 4
	12	20.
	13	21. 7
	14	21. 8
	15	18.
	16	9. 8
	17	14. 2
	18	12. 5
	19	14. 4
	20	14.
	23	11. 6
	24	17.
	30	7. 8

Z Włoch d. 14. Stycznia.

Podług wszystkich doniesień z wyższych Włoch panuie tam także ciągle nadzwyczayne zimno, i obawiaią się aby wino, oliwkowe, cytrynowe i pomorańczowe drzewa nie wymarzły.

Z Turynu donoszą pod d. 2 stycznia, że z rozkazu kommenderuiącego jenerała Joubert, tymczasowy rząd, składaiący się z 15 członkow, 10 nowemi członkami powiększony został, i że ten rząd co dzień nowe czyni rozporządzenia dla przeistoczynia dawnego porządku rzeczy.

Zostawiony w Turynie od króla w zakład minister stanu hrabia Priocca, i 44 innych zakładnikow z szlachty i urzędnikow stanu zostali teraz wszyscy do Grenoble do Francyi odesłani, i od kommenderuiącego w Piemoncie jenerała Grouchy dozor nad niemi tamteyszey municypalno-

ści powierzony został. — Do wybrania tych zakładnikow, zdaie się, iż powodem były zaszłe w niektórych okolicach Piemontu po nowey tam rewolucyi poruszenia, a istotniey przy Asti. Z Alessandria donoszą o tym zdarzeniu pod d. 31 grudnia co następuie:

"Insurrekcya w wyższym Montferacie iest dosyć znacząca. Wczoray wyszło ztąd 500 ochotnikow do Asti, które to miasto od kontrarewolucyonistow pobliskich tam okolic iest zagrożone. Jedna ich kolomna uderzyła wczoray do iedney bramy tego miasta, którą od niewielkiey liczby Francuzow strzeżona była, i tę wyparła i Francuzow rozpędziła; lecz w krótce odebrawszy Francuzi posiłki wypędzili buntownikow, ubili im 30 ludzi i 80 w niewolą zabrali. Tego wieczora posłano 200 ludzi do Castelceriolo, gdzie insurgenci iuż potrzeci raz drzewo wolności podcinaią. W Spinetta chciała garstka insurgentow to samo uczynić, ale nie dopuszczono. W okolicach Asti powywracali iednak wszystkie drzewa wolności, przy ustawicznych wykrzykach: Niech żyie król. Przed Aqui pokazali się także w znaczney liczbie i wezwali miasto do poddania się, ale od Francuzkiego woyska rozproszonemi zostali.,,

Kommenderuiący we Włoszech armią Francuzką jenerał Joubert, który do Modeny był poiechał, powrocił d. 5 stycznia do Medyolanu nazad, gdzie kilku kuryerow z Paryża odebrał. Dowiedziano się potym, że dyrektoryat nie pozwolił na oddalenie się iego od kommendy, owszem mu nadał moc do aresztowania i pociągnienia do odpowiedzi wszystkich cywilnych officyalistow przy armii przeciw którym się żalił. Jenerał ten kazał już wielu z nich aresztować. Jest on także ieszcze zawsze woyskowemi rozporządzeniami zatrudniony. Kommendant cytadelli w Medyolanie, jenerał Pruget, iest kommendantem w Mantui mianowany, a kommendant tey fortecy, jenerał Motte, został do Medyolanu wezwany. Do zmocnienia armii Championneta przeznaczono ieszcze świeżo 15,000 ludzi. D. 5 stycznia była głowna kwatera jenerała Joubert w Reggio.

Pod d. 8 stycznia donoszą z Medyolanu, że iuż także, podług żądania Francuzkiego dyrektoryatu, i Cysalpińska rzeczpospolita formalnie wydała woynę królowi Neapolitańskiemu.

Osoby dworu króla Sardyńskiego, w czasie bawienia ich w Parmie, bardzo się prosto ubierały, i codzienie pokazywały się w kościele i na publicznych mieyscach. D. 7 stycznia opuścił dwor Sardynski to miasto i udał się do Liworna.

Dyrektoryat Liguryyski obiął przeznaczone dla siebie mieszkanie w pałacu Doria d. 20 grudnia, i dla Francuzkiego kommissarza Salicetti wielki tam dał obiad. Wspomniony kommissarz odebrał d. 2 t. m. kuryera z Paryża, i nazaiutrz do Spezzia odiechał. Do tego mieysca idą ieszcze zawsze woyska Francuzkie. D. 3 wezwał do siebie minister zagranicznych związkow konsula W. Brytanii i Neapolitańskiego agenta, i zalecił im aby herby swych monarchow zdomow swoich zdięli i publiczny swoy charakter złożyli.

Francuzki jenerał Serrurier otoczony 400 iazdy przybył d. 2 stycznia do Luki i w pałacu margrabiego Bocella wysiadł. — Gdy ruszył z głowney swoiey kwatery

Modeny, wydał d. 28 grudnia następuiącą odezwę:

"Kommenderuiący jenerał Francuzką armią we Włoszech, rozkazał mi wniyść do kraiow W. Xcia Toskanii, nie w celu prowadzenia z nim woyny, ale iedynie dla wyparcia ztamtąd Neapolitanow i Anglikow, którzy tam pomimo wszelkich zachodzących okładow osiedli. Będę wspierał osoby i własności, będę się starał teraźnieyszy rząd utrzymać i dla religii poszanowanie sprawić. W. Xżę Toskański, który iest daleki od wszelkiego wpływu do nieprzyiacielstwa, może spokoynie w swych kraiach zostawać. Mieszkańcy Luki! powtarzam wam, iż nie przychodzę burzyć rządu. Będę się starał, aby wasze osoby i wasza własność szanowane były. Religia wasza nie ma bydź naruszona. Zresztą postępowanie moie zależeć będzie od postępowania waszego rządu „

Podpisano *Serrurier.*

Dnia 30 grudnia dowiedziano się w Florencyi, że iedna kolomna Francuzkiego woyska weszła na grunt Toskanii i do Pistoia ciągnie; natychmiast zgromadziła się rada stanu, po którey Xżę Neri Corsini udał się do W. Xcia do Pizy. Wysłano także wiele sztafet. Dnia 31 pokazała się powyższa odezwa, na którą wszystkich naywiększa obięła trwoga. Margrabia Manfredini udał się do Pistoia. Inny minister poiechał zaraz za nim z pieniądzmi. Mowią, że tam z Francuzkim jenerałem zawarto ugodę, na mocy którey Francuzki jenerał przyrzekł, cofnąć się nazad z woyskiem, ieżeli Neapolitanie opuszczą Liworno, i rozkaz do oddalenia wszystkich Francuzew, Cysalpinow i Ligurow z Toskanii cofniony zostanie. Słychać także, iż żądane od Toskanii przed nieiakim czasem 2 mill. liwr. pożyczki Francuzkiemu jenerałowi przyznane zostały, i dano zaraz na to 80,000 liw. Dnia 31 grudnia iescze został kommendant Neapolitańskich woysk w Liwornie Diego Naselli do Pizy wezwany. Dnia 1 powrocił ztamtąd nazad, i zaraz przygotowania do odpłynienia uczynił. Tegoż samego dnia powrocił dwor do Florencyi nazad. Konferencye między ministrami były ciągle bardzo częste.

Podług doniesień z Liworna pod d. 9 stycznia oddaliły się z tamteyszego portu wszystkie Angielskie i Portugalskie okręty.

Z Rzymu donoszą, iż jenerał Champi. onnet wszystkie pamiętniki kunsztow i starożytności, które Neapolitanie w czasie ich tam bawienia pozbierali i przy odeyściu swoim zostawili, za zdobycz armii Francuzkiey oświadczył, i imieniem tey armii narodowi Francuzkiemu darował, i te kommissarzom Francuzkim podług spisanego reiestru do Paryża odesłać kazał.

Zaraz po powrocie konsulatu rozpisali Rzymscy edylowie, stosownie do rozkazu Francuzkiego kommenderuiącego jenerała, na klasztory, opactwa i bogate osoby 100,000 szkudow kontrybucyi. — Wiele Neapolitańskich statkow rożnemi potrzebami ładownych, które po odeyściu Neapolitanow z Rzymu na Tybrze nadeszły, iako też znayduiące się iuż w porcie Anzio zostały od Francuzow zabrane.

Francuzka głowna armia stała d. 20 grudnia przy Valetri na drodze od Terracina w Rzymskim, ściągała do siebie ieszcze artylleryą i posiłki. (Podług Fran-

)2(

cuzkich zaś rapportow stało lewe skrzydło armii jenerała Championnet d. 22 grudnia w Terracina, śrzodek w Civitta Ducale, a lewe skrzydło rozszerzało się w prowincyach Abruzzo. Dnia 30 grudnia wzięła armia Francuzka Fortecę Gaetta przez kapitulacyą, i śpieszyła ku Neapolowi.)

Jenerał Championnet, kazał powracaiącego z Paryża Neapolitańskiego ambasadora kawalera Ruffo, za przybyciem do Frascati zatrzymać i do Rzymu odesłał, poki wiadomość o losie Francuzkiego ambasadora w Neapolu obywatela St. Michel nie nadeydzie.

Do dnia 2 t. m. nie miano w Rzymie żadnych dalszych wiadomości o zdarzeniach woiennych. — Gdy obywatel Gherardo de Rossi złożył także urząd ministra skarbu, zestał kommissarz Francuzki Du port na ten urząd od konsulatu wezwany. Drugi Francuzki kommissarz Bertolio doniosł konsulatowi d. 1 t. m., iż iest ambasadorem przy rzeczypospolitey Rzymskiey mianowany.

Wiadomości z Neapolu dochodzą do dnia 30 grudnia. Widać z nich iż dnia 7 wyszedł krolewski rozkaz, aby wszyscy Francuzi znayduiący się ieszcze w kraiach krolewskich we dwoch dniach oddalili się z nich morzem. Dnia 13 powrocił krol do Belvedere przy Neapolu, i na wiadomość, że iedna kolomna woysk Francuzkich przez Rieti do prowincyi Abruzzo wkroczyła, rozkazał iak naydogodnieysze poczynić przygotowania, dla okrycia z tey strony krolestwa od nieprzyiacielskiego attaku. Cały lud tey prowincyi został do powstania w massie przeciw nieprzyiacielowi wezwany. Jakoż w istocie dowiaduiemy się z poźnieyszych doniesień, iż mieszkańcy Abruzzo z wielką gorliwością i chwalebnym przywiązaniem do swego monarchy uzbroli się i odważnie przeciw nieprzyiacielowi wyszli, tego w okolicach Aquila dnia 12 grudnia wstrzymali i całą kolomnę Francuzką rozproszyli, ludziesz dnia 19 osadzone iuż przez Francuzow miasto Teramo nazad odzyskali i w tey okazyi iednego Francuzkiego jenerała (mowią, że jenerała Rusca) w niewolą wzięli; lecz podług Francuskich doniesień, została Aquila, stolica prowincyi Abruzzo, d. 17 grudnia od Francuzow wzięta, a dnia 18 podług tychże doniesień byli Francuzi w posiedzicielstwie tego miasta.

Z Paryża d. 13 Stycznia.

Gdy Angielska flotta wody Kadyxu opuściła, ma rząd nasz, iak słychać, 20 liniowych okrętow od Hiszpanii żądać, i te maią bydź procz Hiszpańskich Francuzkiemi officyerami i maytkami osadzone. — Ponieważ się wiele mocarstw bardzo za Neapolem interessuie, nie ma ten kray, iak słychać, żadney w swym rządzie doznać odmiany, ale procz wielu dzieł konsztu kontrybucyą, którą na 150 mill. iuż podaią, zapłaci. W. Neapolitańskie kraie wiele skarbow, iak wiadomo, z rożnych części Włoch wywieziono.

Teraz będzie znowu 16 pół brygad nowych wystawionych. Officyerowie, którzy niemi kommenderować będą, muszą iuż d. 29 stycznia przy nich się znaydować. — Król Sardyński iadąc do Sardynii wstąpił podług tuteyszych pism do Florencyi. — Zaraz po wniyściu do Liworna Neapolitańskich woysk, pisał W. Xżę Toskański własną ręką do króla Neapolitańskiego, żaląc się na złamanie neutral-

ności i żądał cofnienia woysk tych iak nayprędzey z Liworna.

Pod d. 23 grudnia pisał ieden officyer Rzymskiey armii do iednego tu z swoich przyiacioł, co następuie:

"Gdy jenerał Kellermann od kommenderuiącego jenerała Rzymską armią przeciw Viterbo, dla ukarania tamteyszych mieszkańcow, za okazane okrucieństwa przeciw naszym chorym był wysłany, doznał w marszu swoim od Neapolitańskiego jenerała Dawas wielkiey trudności, który z swoim korpusem bardzo w dobrym porządku wszędzie go wstrzymywał. Kellermann zastał go przy Mont Alto i attakował go. Bitwa była uporczywa. Dawas bywszy pułkownik w służbie Francuzkiey, waleczny officyer, okazał w służbie nieprzyiaciela Francuza męstwo. Obrona iego była piękna i okryła sławą zwycięzcę iego. Znudzony Kellermann nadzwyczaynym odporem, rzucił się na czele Francuzkich żołnierzy w szeregi nieprzyiacielskie, sprawił między niemi śmierć i trwogę, zabrał cały batalion w niewolą, zdobył artylleryą i przymusił Neapolitanow do cofnienia się do Orbitello, zkąd Dawas postradawszy spodniey szczęki przez wystrzał, cofnął się daley. Tryumfuiący Kellermann udał się do Viterbo; lecz tam znalazł mury insurgentami i armatami osadzone. Na pierwsze wezwanie nie chci li się poddać. Jenerał Championnet posłał potym następuiący rozkaz: "Viterbo niechay otworzy swe bramy, albo będzie w pyrzynę obrocone." Rozumią iż buntownicze to miasto, opierało się z samey iedynie rozpaczy.„

Do Cherburga przybyło z Anglii 298 Francuzkich ieńcow. — Wczoray przybyli tu znowu kuryerowie z Włoch, lecz z przywiezionych przez nich depeszow nic ieszcze nie oznaymiono. — Dyrektoryat wydał rożne rozkazy, w których nakazuie, aby wszyscy Francuzi, którzy się bez wyraźnego rozkazu świeżo do Włoch lub do tamteyszych armiy udali, w krotkiem czasie oddalili się z tamtąd, bo inaczey iako szpiegowie uważanemi i sądzonemi będą. W rozkazach do jenerałow Joubert i Championnet w tey mierze, wyraza dyrektoryat, iż ci ludzie tym prędzey oddalonemi bydź muszą, ponieważ się między niemi wiele emigrantow znayduie, którzy pożeraią prace armii i kraie w których się znayduią samowolnie uciskaią. Wodzowie Francuzkich armiy będą sami u potomności za dalsze uciemiężenia i rozrzutności w odpowiedzi.

Przed obięciem miasta Neapolitańskiego Aquila przez Francuzow, wydał krol Neapolitański odezwę do mieszkańcow tamteyszych okolic, w którey między innym mowi do nich: " Waleczni Samnitowie, wy lud woienny, naśladuycie swych przodkow! Jest was 700,000 mieszkańcow, ruszcie się wszyscy, a wkrotce całą rzecz zakończycie! — W Aquila wypuścili Francuzi wiele tamteyszych uwięzionych patryotow na wolność. Francuzka armia, mowią w iednym liście z Rzymu, nie zmiękczeie przed Kapuą. — Reprezentant Chabert odebrał od jenerała dywizyynego Debelle z głowney kwatery Reg io pod d. 10 Nivos (30 grudnia) list, w którym donosi, iż Championnet iest przed bramami Neapolu, duch armii Francuzkiey iest przedziwny &c.

Minister Marynarki oznaymił, iż Angielski konwoy od 16 kupieckich okrętow

prowadzony od korwety Fischer i Portugalskiego Bryga Dragon przy Porto z woiennemi nawet temi okrętami ze wszystkim się zatopił.

Kommissarz nasz Eymar w Turynie uczęstował wspaniale 90 letniego starca oyca sławnego Lagrange, zaprowadził go na teatr i dalszy los iego w starości obmyślił. — Tymczasowy rząd w Turynie ogłosił w całym Piemoncie zupełną wolność sumnienia i tę nawet na doliny Susa rozciągnął, gdzie dotąd ieszcze ze 20,000 ludzi sekty Waldensa mieszkało.

Podatek na okna, o ktorym rozumiano, iż w samym Paryżu przeszło 2 mill. przyniesie, nie uczyni teraz iak do 400,000 liwr. Z tey okazyi dowiedzieliśmy się o dokładnieyszey liczbie domow w Paryżu, ktorych nie masz iak 24,000 kilka set. — Katedralny kościoł w Reims, arcy dzieło architektury Gotckiey, ma teraz bydź sprzedany. — Dziś albo iutro oczekuiemy tu jenerała Berthier z Egiptu, ktory iak mowią ma bydź chory.

Mowiono tu o proiekcie ustanowienia banku, ktory ma bydź poł narodowy, poł partykularny, pod nazwiskiem Francuzkiego banku. Dzisiay zapewniaią iuż, iż rząd plan iego ułożył i w krotce ciału prawodawczemu do potwierdzenia przeszle. Bank ten ma się składać z 45 mill. liw. do ktorego rząd 15 mill. na 15 lat bez prowizyi daie, akcyoniści w Paryżu 15, a po departamentach trzecie 15, Bank ten będzie wydawał swoie papiery i utrzymywał wszędzie zmiankowe kassy. Na wiadomość tę skoczyły papiery rządowe od 11 do 16. liw.

Garat, ktory z Hiszpanii powrocił, dał się z wielu pięknemi koncertami w Toulouse słyszeć.

Obywatel B. zrobił iuż pierwszy wzor nowey swey machiny Telelog, czyli dalekomow zwaney. Jeżeli rząd (mowi on) iego przedsięwzięcie wesprze, doprowadzi ią do tego, iż przy republikanckich świętach na polu marsowym 300,000 ludu usłyszy razem mowę, ktorą prezydent dyrektoryatu mieć będzie. — Zimno zawsze tu ieszcze wielkie panuie. — Minister marynarki zachęca naszych kupcow w Marsylii, &c. do handlu do Senegalii, gdyż rząd Amerykański zakazał swoim kupcom do handlowania tam, rownie iak do innych w Afryce posiadłości Francuzkich.

Z Konstantynopola 18. *Grudnia*

Sprzedasz towarow i wszystkich sprzętow należących do negocyantow republikanow Francuzow zamieszkałych w tey stolicy z wielką odbywa się usilnością, lecz urzędnicy Porty przez nieznaiomość szacunku niektorych rzeczy często oszukiwani bywaią. Pomiedzy puściznami ktore przedaią, znacznieyszego szaczunku są bogate sprzęty negocyanta Florentville, tudziesz część sprzętow bywszego Ambassadora Semonville.

Wice Admirał Seid Ali ktory w ostatniey woynie z Rossyą ziednał był sobie sławę, a o ktorym przez długie wygnanie zapomniono, przywołanym został z wygnania i dano mu zapozwoleniem kapitana Baszy kommendę okrętu od 80. armat świeżo w Dardanellach zbudowanego.

P. Bouligni sprawuiący interessa Hiszpańskie odebrał, iak utrzymuią, rozkaz od swego Dworu wspierania więźniow Fran-

cuzkich osadzonych w Bugne. Stosownie zatym do tego i zapozwoleniem rządu przeznaczył pewną kwotę, dla każdego na ich codzienne potrzeby, od kilku dni więźniowie ci są przymuszeni odbywać też same pracę co galerowi niewolnicy i są podwoch łańcuchami skrępowani.

Z Bruxelli 10. *Stycznia*

Wyprawa przeciw roznym oddziałom Insurgentow pomimo wielkich mrozow z wielką iest popierana usilnością. Dwa regimenta konnych strzelcow i wiele batalionow liniowego woyska ustawicznie stoi obozem na granicy Departamentow Dyle i niższey Mozy; ostatnie wiadomości donoszą nam iż żadnego niemasz dnia w ktorymby nie schwytano niewolnikow, i w rzeczy samey bezustannie ich tu przyprowadzaią. Zakładnikow ciągle także wybieraią w parafiach ktore się spozniły z zapłaceniem kontrybucyi, albo niedostawiły swego kontingensu do popisu woiennego.

Z Bruxelli 11. *Stycznia*

Insurgency rozproszeni w bywszey Brabancyi wokolicach Lowanii, kupami teraz zbieraią się do innych części departamentu naszego około Campine, gdzie znayduią się naywiększe ich siły. Jeden ich oddział rozciągnął się na nowo ku stronie Mechliny, i posuwa się aż do nayblizszych wiosek tego Miasta. Przeciwko temu oddziałowi insurgentow woyska wysłano.

Z Nimegen 10. *Stycznia*

Insurekcya Brabańska codzień dla Francuzow groźnieyszą się staie. Znaczny oddział insurgentow znayduie się w tym momencie mocno okopany w lesie około Ruremonde. Codziennie prawie insurgenci wypadaią z lasow i wielkie szkody czynią w pobliskich okolicach. Dzisiay maią tu przybydź dwa bataliony woyska Francuzkiego, ktore do Ruremonde spieszą.

Z Rasztadt 13. *Stycznia*

Oczekuią tu zniecierpliwością powrotu kuryera z Wiednia ktory powiosł notę podaną od legacyi Francuzkiey Hrabiemu Lehrbach. Nota ta tyczy się także przechodu woyska Rossyiskiego przez kraie Cesarza Jmć. Ministrowie Francuzby żądaią w tey okoliczności dokładnego i zadosyć czyniącego tłomaczenia. Hrabia Lehrbach na dni kilka opuścił Rasztadt, ale dzisiay ma powrocić nazad. Dotąd nic dokładnie nie wiemy względem planu sekularyzacyow ktory obywatel Roberjeot do Paryża przesłał. Ministrowie wielu dworow podali iek mowią, swoie w tym przedmiocie obiaśnienia i propozycye.

Z Szwaycaryi d. 10. *Stycznia.*

Listy z Lucerny pisane mieszczą w sobie, iż tam urzędową odebrano wiadomość o wniyściu Francuzow do Neapolu. Inne doniesienia mowią, iż jenerał Championet w momencie bliskiego wniyścia do Neapolu odebrał od dyrektoryatu kuryera aby w kray niepostępował daley, gdyż uczynione od dworu Wiedeńskiego oświadczenie, innych wyciąga szrodkow. Dowiaduiemy się z Bergamo, że w okolicach tego miasta znayduie się oddział woysk Francuzkich od 15. tysięcy ludzi. Na granicy od strony kraiow bywszych Weneckich zgromadza się także wiele Francuzkiego woyska.

Trzy teraz widoczne partye znayduią się w rzeplitey. naszey: Oligarchow i ta pragnie woyny, gdyż spodziewaią się, iż ona wprowadzi nazad dawny skład rzą-

du; konstytucyynych republikanow, postępuiących podług planu wskazanego od Francyi, i republikanow nad to uniesionych, ktorzy tak iednych iak drugich o arystokracyą obwiniaią. Ci ostatni są Jakobinami Helweckiemi. Dyrektoryat nasz przesłał do ciała pawodawczego list tymczasowego Piemonckiego rządu, w ktorym ten zachęca rzeczpospolitę naszą do utrzymania ciągle związkow przyiaźni i dobrego sąsiedztwa trwaiących między obudwoma narodami.

Oto iest odezwa dyrektoryatu do regimentow Szwaycarskich będących dawniey w służbie Piemontu:

„Obywatele! Dyrektoryat Helwecki daie wam poznać ustawę, ktora za potwierdzeniem Krola Jmć. Sardyńskiego, nakazuie wam złączyć się, iako woysko posiłkowe z armią Francuzką we Włoszech pod rozkazami jenerała Joubert. Udziela wam także zawartey między dwiema rządami umowy, i w tey znaydziecie tak obowiązki iak i prawa wasze. Niepotrzeba zapewne przypominać wam wa szych powinności, ani zwracać oczow wa szych na przeznaczenie wasze. Wy pierwsi iesteście pomiędzy odrodzonemi Szwaycarami wezwani do walczenia za wolność waszey oyczyzny i pierwsze laury, ktore ozdobią iey młodość, będą hołdem i owocem waszey waleczności. Rycerze Helweccy! wspomniycie na waszych przodkow! pamiętaycie, iż macie utrzymować sławę nayważnieyszego w swoich przyrzeczeniach i naywalecznieyszego w świecie ludu; w świętey zaś sprawie, do ktorey bronienia iesteście powołanemi, nie pytaycie się, ktora droga do zwycięztwa prowadzi. . . . . Idźcie obok Francuzow.„

Z Genui d. 2. Ssycznia.

Dnia wczorayszego obywatel Belleville odebrał kuryera od jenerała Joubert. Mowią iż ta armia będąca pod rozkazami tego jenerała 100,000 ludzi iest mocna, nie licząc w to woysk Piemontskich, Liguryiskich, obcych i Cysalpińskich. Armia jeo: Championnet liczy 50,000 ludzi, procz woysk i Rzymskich. Wszyscy korsarze Francuzcy będący w porcie naszym ostatniey nocy wyszli na morze i ku Liwornowi się udali. Zamiarem ich ma bydź iak mowią, szkodzić konwoiowi woysk Neapolitańskich w przypadku, gdyby czas miały Liworno opuścić,

Z Bruxelli d. 14. Stycznia.

Jenerał Beguinot przed kilku dniami powrociwszy z Paryża, pozawczoray wyiechał z tąd dla obięcia naywyższey kommendy nad rożnemi woysk oddziałami, ktore do działania przeciw insurgentom są przeznaczone. Przybyła tu ieszcze świeżo wielka liczba insurgentow w niewolą zabranych, schwytano ich z bronią w ręku w okolicach Lowanii i wielu z nich ranionych zostało. — Miasta Luxembourg, Mechlinia i Bruxella, są zawsze w stanie oblężenia. Kommissya odbywaiąca się w Luxemburgu skazała na śmierć osob kilka przekonanych o dowodzenie insurgentom w departamentach Lasow i Ardennes. — Jedna część drugiego regimentu huzarow pozawczoray tu przybyła.

Dway emigranci Belgiccy Waecken i Brouet blisko od roku trzymani w więzieniu, odebrali świeżo z Paryża wiadomość pewną, iż w krotce wolność odzyskaią.

Okoliczności Irlandyi są znowu smutne i pełne zamieszania. Lord Cornwallis pisał z tego powodu do lorda Rolle pułkownika millicyi Downshire następuiący list: " Z nay większym ukontentowaniem dowiaduię się, Milordzie, o mężney i patryotyczney skłonności millicyi Downshire, że chce dobrowolnie poty w Irlandyi służyć, póki dobro i bespieczeństwo W. Brytanii wymaga. Jestem &c.

Podpisano *Cornwallis*

Wszyscy kommendanci w hrabstwie Irlandyi odebrali rozkazy do udania się natychmiast na swoie mieysca, i do przesłania rządowi w Dublinie całych sił, którym rozkazuia.— W Dublinie z obawy iakich niespokoyności wszystkie bespieczeństwa śrzodki poczyniono.

Niedawno ziawił się tu osobliwszy zakład dwoch Anglikow siedziało w kawiarni ieden znich wyiął z kieszeni ciężki pugilares naładowany bankocetlami, Spostrzegł to drugi i rzekł: radłbym ia posiadać taki ciężar niechciałbym mieć tylko tyle bankocetlow, ile bym mogł unieść. Ja zaś (pierwszy odpowie) nieżyczę sobie mieć tyle bank Angielski nie byłby w stanie mnie ich wypłacenia. Rozumiem bowiem, iż w bankocetlach od 10 fontow mogłbym cały dług narodowy udzwignąć. — Mci Panie (rzecze drugi) o to iest 50 fontow do zakładu, ieżeli WPan i 10 innych silnych osob, potrafią w bankocetlach od 10 funtow cały dług narodowy choć na mile uciągnąć, stanął zakład i wzięto się zaraz do obrachunku, z ktorego okazało się 512 takowych bankocetlow ważyły funt ieden. Wyrachowano potym, iż dług narodowy w wspomnionych bankocetlach 67,855 funtow wazył, azatym że taki ciężar nietylko 10 ale i 100 osob uciągnąć by niezdołały, gdyż przypuszczaiąc 100 ludzi, wypada na każdego po 678 i pół fontow do ciągnienia. Zakład został zapłacony, lecz przegrywaiącemu wgłowie się pomieścić nie mogło, aby dług narodowy w tak lekkim papierze iak są bankocetle tak miał bydź ciężkim.

Drugi nie mniey osobliwy zakład uczyniony był w traktyerni z iednym zegarmistrzem: że on nie potrafi zieść w pół godziny 12 funtow stokfisu. Zegarmistrz wygrał zakład nie potrzebuiąc więcey czasu iak 17 minut do ziedzenia całych 12 funtow stokfiszu. Dla strawienia go nic więcey nie wypił, iak kwaterkę octu.

DONIESENIA.

J. Ces Kr. Mosci prefektura Złocka uwiadomia, że te nastempuiące dochody przez licytacye w arende puszczone beda iako to:

Na dniu 5tym Marca roku teraźnieyszego w Piorkowie w pomieszkaniu, tamteyszego J. MPana dzierżawcy, dwie huty Potaszowe każda o dwoch kotłach do Państwa Piorkowskiego należące od 1go lipca 1799 aż do ostatniego października 1802 na 3 lata i miesięcy 4.

Cena fiskalna od dwoch kotłow, ... 300 Ryn.

Na dzień 15ty Marca potym propinacye do Osieka należących mieysc iako też 4 młyny w kancelaryi prefektury Złocki na rok ieden i miesięcy 4 od 1go lipca 1799 aż do ostatniego października 1800.

Cena fiskalna.

Propinacya w Osieku - - -	610 ryń.	w Więzownicy - - -	580 --
Na Woytostwie tama - -	150 --	w Czaykowie - - -	665 --
w Długołęce - - -	200 --	w Strzegomiu - - -	250 --
w Pliski i Suchy Woli - -	400 --	3 Młyny we Więzownicy - -	200 --
w Bukowy - - - -	110 --	1 detto w Czaykowie - -	100 --

Na ktore dni naznaczone ochotę maiących arendować z tym dodatkiem zaprasza się, aby się

za opatrzyli 10tą częścią ceny fiskalny zadatku, który przed licytacyą do rąk kommissyi złożony bydź ma.

O reszte kondycyach tey arendy można co dziennie, w tuteyszy kancelaryi Złocki wiadomość powziąść. W *Złoty* dnia 10 Stycznia.

Jan Nawratyl.

C. K. Sądy Szlacheckie Krakowskie Galicyi zachodniey oznaymuią tym Edyktem wierzycielom Pana Michała Chrościńskiego zrzekaiącego się czyli ustępuiącego dobr swych: że końcem wyznaczenia, podług §. 482 ordynacyi sądowey rozdziału XXXIII, dłużnikowi dobr ustępuiącemu żywności iemu należącey się, dzień 6 kwietnia na godzinę 9 z rana naznaczony iest; na ktory dzień i godzinę wierzyciele stawić się maią, aby opatrzenie żywności dłużnikowi obmyślili. Wierzycielom zaś zapisy na dobrach maiącym wiadomo się czyni, że Radomski komornik Mirecki delegowanym został: ażeby niezwłocznie do dobr Bierwce i Wola Bierzwiecka Pana Michała Chrościńskiego, do których pod dniem dzisieyszym w Tuteyszym sądzie konkurs iest podniesiony, ziechał, i w przytomności tak tymczasowego kuratora massy Pana Ignacego Nestorowicza, iako i dłużnika przyzwanego inwentarz całego tak ruchomego iak nieruchomego maiątku, niemniey inwentarz gruntowy dobr spisał; dobra te, przyzwawszy detaxatorow Panow Kazimierza Popiela i Jana Kantego Wąsowicza, uwiadomiwszy wprzod wierzycielow zapisy na dobrach maiących, podług rozdziału XVII. i §. 99 i następuiących ordynacyi sądowey oszacował; żeby nadto rzeczy ruchome do massy zadłużonego, iako iego własne, należące iakiekolwiek i gdziekolwiek znayduiące się odzienie potrzebne i sprzęty domowe wyiąwszy przez znaiących się na tym dał otaxować, potym zapieczętowane, albo w mieyscu pewnym i bezpiecznym pod własną odpowiedzią złożył, albo komu trzeciemu, zachowuiąc iednak ostrożność bespieczeństwa, za rewersem do przechowania oddał; gdyby zaś niektore zepsuciu podpadały, żeby takie z osobna spisał, i podług §. 91 ordynacyi sądowey, ogłosiwszy wprzod licytacyą, w przytomności kuratora massy więcey daiącemu sprzedał, a zebrane pieniądze niemniey kleynoty i dokumenta na summy czyli obligacye, po między ruchomościami znayduiące się, do depozytu sądowego wniosł; ażeby oraz dobra wspomnione tymczasowemu Panu kuratorowi w administracyą oddał, dzień takowey tradycyi przy dokończeniu inwentarza wyraził, i dla większey, wiary oddanie tychże dobr, kuratora podpisem stwierdził. W Krakowie dnia 18 Grudnia 1798.

Jozef de Nikorowicz.
Gellinek.
W. Roskoschny.

Z Rady C. K. sądow szlacheckich Krakowskich zachodniey Galicyi
Elsner.

C. K. sądy szlacheckie Krakowskie Galicyi zachodniey oznaymuią tym edyktem Panu Wincentemu z Makomaz Makomackiemu: że adwokat prowincyenalny Onufry Męciński u sądow tych, o prawo własności do prowizyi od summy 12265 zł. pol. u Leonarda Kossakowskiego będącey końcem wynadgrodzenia kwoty 13 czer: zło., żałobę na niego podał i o pomoc sądu, ile sprawiedliwość wymaga, dopraszał się.

Gdy zaś sądy te, nie maiąc wiadomości gdzie obżałowany zostaie, lub czy w cale w C. K. państwach dziedzicznych znayduie się, iemuż *Panu* Makomackiemu, patrona tuteyszego Liebicha, z iego szkodą i iego kosztem zastępcą postanowiły, z ktorym proces ten, podług ordynacyi sądowey rozpocznie się i ukończony będzie; on przeto edyktem ninieyszym tym końcem upomina się: ażeby dnia 30 marca 1799 roku o godzinie 9 z rana do ustney rozprawy, sam się stawił, albo ieżeli iakie ma prawa swego dowody, te zastępcy wyznaczonemu wcześnie przesłał, albo nakoniec innego sobie patrona obrał, tego sądom tuteyszym wymienił, i podług przepisu tych środkow prawa używał, ktore do obrony swey sprawy za nayskuteczniejsze osądzi; ile że w przeciwnym razie wszelką niedogodność z zaniedbania wyniknąć mogącą, podług opiewu C. K. praw, samby sobie przypisać był winien.

Jozef de Nikorowicz.
Jos: de Cronenfels.
Jan Morak.

Z Rady C. K. sądow szlacheckich Galicyi zachodniey
w Krakowie d. 14. Stycznnia 1798.
Elsner.

Zofia Woydalina we wsi Tonie przy Krakowie leżącey, opuszczona w roku 1790 z czworgiem dzieci od męża swego Jana *Woydały*, gdy przez ten przeciąg czasu nie ma żadney o nim wiadomości, uprasza publiczności, ieżeliby kto miał iaką o nim wiadomość czy żyie lub umarł, lub gdzieby się znaydował, aby z miłości bliźniego dla tey nieszczęśliwey kobiety doniosł do redakcyi Gazety Krakowskiey.

DODATEK

DO N^ro 10.

GAZETY KRAKOWSKIEY

W NIEDZIELĘ DNIA 3 LUTEGO 1799.

Z Petersburga d. 4 Stycznia.

Cesarz Jmć. Rossyyski kazał armią od 15,000 ludzi zgromadzić; ktora iak zapewniaią na wsparcie iego sprzymierzeńcow przeznaczona iest, i zasłużony jenerał Xzę Galiczyn ma mieć nad nią kommendę. — Rożne komenderye Maltańskiego zakonu, są od Cesarza Jmć. wielu woyskowym i świeckim urzędnikom stanu rozdane.

Z Zemlina d. 11. Stycznia.

Rzeka Sawa, iako też Donay tak mocno zamarzły iż 4 konną bryką można przez nię iechać. Turcy przybywaią tu na saniach od wołow ciągnionych, dla odwożenia ztąd towarow do Belgradu. W krotce oczekuią w Belgradzie karawanu, ktory te towary do Konstantynopola i Salonichi odwiezie. — Wczoray wyprawiono ztąd bardzo wiele Tureckiey przędzy; po odbytey kwarantynie do Wiednia, Drezna i Lipska. — Od Peterwardyńskiego regimentu wyszło ztąd 200 ludzi, dla dopełnienia granicznego batalionu, a dla wsiedzenia na statki od batalionu Czaykow 160 ludzi pod kommendą 4 officyerow. — Pasman Oglu, ktory iak wiadomo osadził cytadellę Watislam, niedaleko Orsowy, posłał 500 ludzi do Porets i to mieysce obiął. Kommendant Turecki mieysca tego, uciekł zaraz wszystkiemi mieszkańcami. — W Bośnii w Dubica, Nowi, Trawnik i Zwornik mocno się Turcy zbieraią, i zdaie się, iż na wiosnę przeciw Pasman Oglu poydą. — Pogłoska utrzymuie się dotąd ieszcze, że 15 do 20,000 Rossyyskiego woyska na poskromienie tego buntownika postępuie.

Z Kolonii d. 16. Stycznia.

Twierdza Ehrenbreitstein coraz bardziey iest ścieśnioną. Wioski, w ktorych Francuzi swoie postawili straże są pełne woysk maiących naysurowsze rozkazy niedopuszczania kommunikacyi między mieszkańcami wiosek i oblężonemi. Thal wielki cierpi niedostatek przedmiotow nay.

potrzebnieyszych i z twierdzy tylko odbiera żywność. Zamiarem było wysłania pod dniem 4. maiorow Faber i Spiegel żądać od jenerała Dallemagne, aby mieszkańcy Thal mogli się opatrzyć w żywność, wyłączywszy od tego garnizon twierdzy, kto ry mowili, niczego nie potrzebuie, lecz na żądanie ich niezezwolono.

Z Londynu d. 2. Stycznia.

D. 23. grudnia huk armat w Parku i Dower i dzwoni nie wedzwony ogłosiły tu wzięcie wyspy Minorki. Tegoż samego dnia przybył tu kapitan Giffon z depeszami od jenerała Stewart do sekretarza stanu Dundas, który zaraz zdobyte w Minorce Hiszpańskie chorągwie przywiozł. W tymże dniu przybył porucznik Jones z okretu Leviathan, z depeszami do admiralicyi od kommodora Duckworth, który Angielskiemi okrętami przeciw Minorce kommenderował. Każdy z tych posłańcow odebrał zwyczayną nadgrodę 500 f. szt. za wiadomość o ważnym zwycięztwie.

Wnet potym wyszła nadzwyczayna dworska gazeta z urzędowemi rapportami jenerała Stewart i kommodora Duckwort. " Mam honor donieść WPanu, (pisze Stewart) iż wziąłem wyspę Minorkę bez straty iednego nawet człowieka z naszey strony. Nie maiąc w przod dokładney wiadomości o istotnym położeniu tey wyspy, odważyłem się wylądować w odnodze Addaia. Wylądowanie nasze zostało spokoynie uskutecznione. Lubo przy pierwszym wylądowaniu nie mieliśmy tylko 800 ludzi, iednak Hiszpanie w liczbie 2000 ludzi nie odważyli się nas attakować. Postąpiliśmy zaraz w głąbsz kraiu, i w krótce zostaliśmy przeszło 200 dezerterow będących w służbie Hiszpańskiey Szwaycarow zmocnionemi. " Jenerał Stewart opisuie daley wszystkie swoie marsze i kontra marsze na Minorze, gdzie drogi nader są złe. Po przymuszeniu Port Mahon bez żadnego wystrzału do poddania się, poszedł przeciw miastu Ciudadella, które się rownie za dwiema wystrzałami z armat poddało. Angielscy officyerowie, żołnierze i maytkowie okazali w tey hazardowney wyprawie naywiększy zapał, odwagę i stateczność. W kapitulacyi żądał Hiszpański kommendant aby mógł z swemi woyskami przy bębnieniu i rozpalonemi luntami wyyść; lecz to było nie pozwolone i garnizon wyszedł w cichości. Hiszpański kommendant nazywa się Pedro Quadrado. Anglicy zdobyli na tey wyspie wiele armat, moździerzy, fuzyy &c. &c.

Wczoray przybyły tu 4 poczty z Dublina, a 5 z Waterford. Między wielu zgromadzeniami, które się w Irlandyi względem połączenia Irlandyi z Anglią odbyły, naybardziey dystyngwowało się d. 18 grudnia zgromadzenie w Dublinie, na którym bankierowie i kupcy przeciw temu złączeniu bardzo powstawali.

P. Tomasz Grenville, który iest do Berlina przeznaczony, nie mogł nigdzie do stałego przybyć lądu, i dnia 29 grudnia do Jarmut nazad powrocił. Fregata Campion, na ktorey on się znaydował, zostawała 9 dni na morzu, wiele ucierpiała od powietrza, i nakoniec przybyła do okolic Helgoland; ale wielka mgła i lody przymusiły ią do wrocenia się do Jarmut. P. Grenville iest tu dziś, albo iutro nazad spodziewany; posłańcy stanu, ktorzy mu towarzyszyli iuz tu przybyli.